

Sadržaj

Uvod	1
-------------------	----------

Prvi deo: Izrada Web strane

Poglavlje 1: Vodič kroz Dreamweaver CS3	17
--	-----------

Interfejs Dreamweavera CS3	17
Prozor dokumenta	18
Traka Insert	21
Pano Properties	23
Grupe panoa	24
Organizacija radnog prostora	25
Podešavanje lokacije	26
Čarobnjak za definisanje lokacije	27
Brzo definisanje lokacije	32
Pravljenje Web strane	34
Testiranje Dreamweavera	37
Prva faza: podešavanje Dreamweavera	37
Druga faza: pravljenje Web lokacije	40
Treća faza: izrada i snimanje Web strane	42
Četvrta faza: dodavanje slika i teksta	46
Peta faza: pregledanje rezultata	52
Šesta faza: dovršavanje strane	55

Poglavlje 2: Dodavanje teksta na Web strane	61
--	-----------

Dodavanje teksta u Dreamweaveru	61
Dodavanje specijalnih znakova	62
Prelomi redova	63
Nelomivi razmaci	64
Više razmaka	65
Dodavanje datuma na stranu	66
Kopiranje i prenošenje teksta	67
Jednostavno kopiranje i prenošenje	67
Paste Special	68
Prenošenje teksta iz Worda: osnovna metoda	69

Prenošenje teksta s formatiranjem iz Worda	71
Prenošenje informacija iz proračunskih tabela	73
Uvoz dokumenata iz Worda i Excela (Windows)	73
Biranje teksta	73
Proveravanje pravopisa	75
O rečnicima	75
Provera	75
Komande Undo, Redo i pano History	77
Undo	77
Pano History	78
Poglavlje 3: Formatiranje teksta	79
Formatiranje pasusa	79
Pasusi	81
Naslovi	82
Unapred formatiran tekst	83
Poravnavanje pasusa	84
Uvučeni pasusi	85
Pravljenje i formatiranje lista	86
Liste sa znakovima za nabranje i numerisane liste	86
Ponovno formatiranje lista sa znakovima za nabranje i numerisanih lista	88
Liste definicija	92
Uklanjanje i brisanje stavki iz liste	92
Formatiranje znakova	93
Stilovi teksta	94
Fontovi	95
Veličina fonta	99
Boja fonta	102
Pozadinsko formatiranje znakova	102
Stilovi za formatiranje znakova	103
Poglavlje 4: Uvod u CSS	107
Osnove CSS-a	108
Zašto koristiti CSS?	108
Unutrašnji opisi stilova nasuprot spoljašnjih	110
Tipovi stilova	110
Izrada stilova	111
Prva faza: biranje tipa CSS-a	112
Druga faza: definisanje stila	113
Upotreba stilova	113
Povezivanje sa spoljašnjim opisom stila	114
Primenjivanje stila klase	116
Uklanjanje stila klase	117
Upravljanje stilovima	118
Menjanje stilova	118
Brisanje stila	119

Preimenovanje stila klase	120
Dupliranje stila	121
Provera kompatibilnosti sa čitačima	122
Formatiranje teksta pomoću CSS-a	125
Svojstva tipa	125
Svojstva bloka teksta	128
Svojstva liste	131
Vežba s kaskadnim opisima stilova	132
Priprema	132
Izrada spoljašnjeg opisa stila	133
Upotreba tekstualnih svojstava u CSS-u	137
Modifikovanje stila	139
Izrada stila klase	140
Povezivanje spoljašnjeg opisa stila	142

Poglavlje 5: Veze 145

Upoznavanje s vezama	145
Apsolutne veze	146
Veze koje su relativne u odnosu na dokument	146
Veze koje su relativne u odnosu na korenski direktorijum	147
Vrste veza u akciji	149
Sažetak	151
Dodavanje veze	151
Traženje datoteke	151
Korišćenje alatke Point-to-File	153
Upisivanje (ili umetanje) URL adrese ili putanje	155
Upotreba objekta hiperveze	156
Dodavanje veze za e-poštu	157
Povezivanje unutar Web strane	159
Prva faza: izrada imenovanog sidra	159
Druga faza: povezivanje sa sidrom	161
Prikazivanje i sakrivanje sidra	163
Menjanje veze	163
Promena odredišta veze	164
Uklanjanje veze	164
Primena stilova na veze	165
CSS i veze	166
Izrada menija za navigaciju	168
Dodavanje menija	169
Dodavanje, menjanje i uklanjanje veza	170
Menjanje izgleda menija	172
Vežba za izradu veza	177
Povezivanje sa stranama na sopstvenoj lokaciji	178
Formatiranje veza	179
Dodavanje trake za navigaciju	181
Primena stila na liniju menija	186

Poglavlje 6: Slike 191

Dodavanje slika	191
Postavljanje rezervisanog mesta za sliku	194
Umetanje slike iz Photoshopa	196
Metoda 1: upotreba objekta za umetanje slike	196
Metoda 2: kopiranje iz Photoshopa i umetanje na Web stranu	199
Modifikovanje slike	200
Imenovanje slike	200
Dodavanje tekstualnog opisa slike	201
Promena veličine slike	201
Svojstva koja treba izbegavati	203
Upravljanje slikama pomoću CSS-a	204
Prelamanje teksta oko slike	205
Dodavanje ivica	206
Pozadinske slike	208
Obrada slika	211
Ugrađene alatke za obradu slika	211
Birane spoljnog programa za obradu slika	214
Obrada slika u Photoshopu	215
Obrada slika u Fireworksu	216
Optimizovanje slike	217
Mapirane slike	217
Menjanje svojstava aktivnog područja s hipervezama	220
Slike sa efektom prelaza	220
Flash dugmad	222
Upozorenje o Flashu	223
Postavljanje Flash dugmeta na Web stranu	224
Menjanje parametara Flash dugmadi	226
Pregledanje Flash dugmadi	226
Flash tekst	226
Dodavanje Flash teksta na Web stranu	227
Vežba: umetanje i formatiranje slika	230
Dodavanje fotografije	230
Umetanje slike sa efektom prelaza	232
Upotreba pozadinskih slika	234

Poglavlje 7: Tabele 237

Osnove tabela	238
Umetanje tabele	239
Biranje delova tabele	242
Biranje tabele	242
Biranje redova i kolona	242
Biranje ćelija	243
Prikaz proširene tabele	244

Formatiranje tabela	244
Poravnavanje tabela	245
Brisanje vrednosti za visinu i širinu	245
Ukrašavanje tabele	246
Promena veličine tabele	246
Menjanje svojstava ćelija i redova	247
Svojstva za poravnavanje	248
Zaglavlje tabele	248
Svojstvo koje treba zaboraviti	249
Ukrašavanje ćelije	250
Zadavanje dimenzija ćelije	250
Kako preživeti izradu tabela	250
Dodavanje i uklanjanje ćelija	252
Dodavanje jednog reda ili kolone	252
Dodavanje više redova ili kolona	253
Brisanje redova i kolona	254
Objedinjavanje i deljenje ćelija	254
Tabelarni podaci	256
Uvoženje podataka u tabelu	256
Sortiranje podataka u tabeli	258
Izvoženje podataka iz tabele	260
Vežba s tabelama	260
Umetanje tabele i podataka	260
Menjanje tabele	263
Formatiranje tabele	264
Završno ulepšavanje	267

Drugi deo: Izrada bolje Web strane

Poglavlje 8: Napredni CSS 273

Napredni stilovi	273
ID stilovi	274
Selektori potomaka	275
Formatiranje grupa oznaka	278
Menjanje stila na brzinu	279
Premeštanje stilova i rad s njima	281
Šta još treba da znate o CSS-u	284
Nasleđivanje	284
Kaskada	286
Drugo lice panaa CSS Styles	288
Formatiranje za štampu	292
Pregledanje stilova za određene medije u Dreamweaveru	293
Saveti za izradu opisa stilova za štampanje	294

Poglavlje 9: Raspored elemenata na strani..... 297

Tipovi rasporeda elemenata na Web strani	299
Osnove rasporeda plutajućih elemenata	301
Moćna oznaka <div>	301
Alatka za umetanje oznake div	303
Jednostavan primer	305
Model Box	308
Dreamweaverovi tipovi CSS dizajna	312
Struktura tipova CSS dizajna u Dreamweaveru	316
Menjanje Dreamweaverovog CSS dizajna	318
Opšte izmene	318
Dizajn fiksne širine	321
Fleksibilan dizajn	323
Rastegljiv dizajn	323
Apsolutno pozicioniranje	324
CSS svojstva za pozicioniranje elemenata	325
Postavljanje AP oznake div na stranu	331
Crtanje AP oznaka div	334
Pano AP Elements	335
Menjanje svojstava AP elementa	336
Menjanje veličine apsolutno pozicioniranih elemenata	336
Premeštanje AP elemenata	337
Poravnavanje AP elemenata	338
Pozadinska slika i boja	338
Ugnežđivanje AP oznaka div	338
Vežba sa CSS dizajnom strane	339
Dodavanje sadržaja	343
Primena stilova	344
Fino podešavanje rasporeda elemenata	347
Završno doterivanje	350

Poglavlje 10: Ispod haube – HTML 355

Roundtrip HTML	355
Automatsko ispravljanje koda	356
Strane za server Web aplikacije	357
Specijalni znaci i kodiranje	358
Prikaz koda	358
Paleta Coding	363
Meni Code Hints	365
Funkcija Code Collapse	367
Formatiranje koda	369
Quick Tag Editor	373
Upotreba Quick Tag Editora	373
Pano Tag Inspector	374

Poređenje verzija Web strane	375
Poređenje datoteka u programu WinMerge	378
Poređenje datoteka u programu Text Wrangler	380
Pano Reference	381
Umetanje JavaScripta	383

Treći deo: Udahnite život Web stranama

Poglavlje 11: Obrasci..... 387

Osnove obrasca	387
Pozadinski kôd	388
Izrada obrasca	389
Dodavanje elemenata obrasca	392
Zajedničke osobine svih elemenata obrasca	392
Tekstualna polja	396
Polja za potvrdu	398
Radio-dugmad i grupe radio-dugmadi	399
Padajući meniji i liste	401
Polje za izbor datoteka	404
Skriveno polje	404
Dugmad	406
Oznaka Label	407
Oznaka Fieldset	407
Provera ispravnosti obrasca	408
Osnove Spry provere ispravnosti	409
Formatiranje Spry poruka o grešci i polja	413
Spry tekstualno polje	416
Spry tekstualna oblast	422
Spry polje za potvrdu	423
Spry izbor	426
Uputstvo za rad sa obrascima	427
Umetanje obrasca i dodavanje polja	427
Dodavanje Spry provere ispravnosti tekstualnog polja	431
Dodavanje Spry menija obrasca	434
Dodavanje Spry polja za potvrdu	436
Dovršavanje i testiranje obrasca	441

Poglavlje 12: Spry 443

Šta je Spry?	444
Panoi s karticama	444
Dodavanje panoa s karticama	445
Dodavanje sadržaja na pano i njegovo uređivanje	447
Formatiranje panoa s karticama	448

Grafički objekat Accordion	451
Dodavanje grafičkog objekta Accordion	451
Dodavanje i uređivanje sadržaja grafičkog objekta Accordion	453
Formatiranje grafičkog objekta Spry Accordion	454
Panoi koji se sažimaju	457
Dodavanje panoa koji se sažima	458
Dodavanje sadržaja na pano koji se sažima	459
Formatiranje panoa koji se sažima	460
Spry skupovi podataka	462
Šta je XML?	463
Nepisana pravila	465
Umetanje Spry skupa podataka	467
Izrada Spry oblasti	472
Spry oblast koja se ponavlja	475
Spry lista koja se ponavlja	477
Spry tabela	479
Dodavanje oblasti s detaljima	481

Poglavlje 13: Dreamweaverovi skriptovi ponašanja..... 485

Upoznavanje sa skriptovima ponašanja	486
Elementi skriptova ponašanja	486
Dodatne informacije o događajima	486
Primena skriptova ponašanja	487
Pano Behaviors	487
Dodavanje skriptova ponašanja – korak po korak	489
Dodavanje više skriptova ponašanja	491
Menjanje skriptova ponašanja	491
Kratak primer	492
Događaji	492
Događaji miša	493
Događaji tastature	495
Događaji tela strane i skupa okvira	495
Događaji u vezi s biranjem i isticanjem elemenata strane	496
Događaji obrasca	496
Akcije, jedna po jedna	497
Spry efekti	497
Akcije za navigaciju	503
Akcije sa slikama	511
Akcije s porukama	514
Akcije sa elementima	518
Napredni skriptovi ponašanja	521
Call JavaScript	521
Change Property	522
Dodatni skriptovi ponašanja	523

Poglavlje 14: Flash i ostali programi za izradu multimedijalnih sadržaja 525

Uvod u Flash	526
Umetanje Flash filma	527
Svojstva Flash filmova	529
Dodavanje Flash video zapisa	533
Zemlja zastarele Web tehnologije	536

Četvrti deo: Izrada Web lokacije

Poglavlje 15: Upravljanje lokacijom 541

Strukturiranje Web lokacije	542
Definisanje lokacije	546
Uređivanje ili uklanjanje definisanih lokacija	550
Izvoženje i uvoženje lokacija	551
Organizovanje datoteka lokacije	553
Izmena prikaza na panou Files	555
Dodavanje novih direktorijuma i datoteka	556
Elementi lokacije	562
Prikazivanje panoa Assets	562
Umetanje elemenata	564
Omiljeni elementi	565

Poglavlje 16: Testiranje lokacije 569

Kontrolne mere pre pokretanja lokacije	569
Pronalaženje i popravljanje prekinutih veza	572
Pronalaženje prekinutih veza	572
Popravljanje prekinutih veza	574
Navođenje spoljašnjih veza	575
Napuštene datoteke	576
Promena veze na lokaciji	577
Provera ispravnosti Web strana	579
Koraci za proveru ispravnosti Web strana	580
Česte greške koje se pronalaze pri proveru ispravnosti	582
Čišćenje HTML-a (i XHTML-a)	583
Izveštavanje o lokaciji	586
Dostupnost	590
Prioriteti dostupnosti	591
Opcije dostupnosti	592
Statistika preuzimanja	592

Poglavlje 17: Prebacivanje lokacije na Internet..... 595

Definisanje udaljene lokacije	596
Podešavanje udaljene lokacije pomoću FTP-a	596
Postavljanje udaljene lokacije preko lokalne mreže	602

Postavljanje udaljene lokacije pomoću RDS-a	602
Postavljanje udaljene lokacije pomoću WebDAV-a	603
Postavljanje udaljene lokacije pomoću programa SourceSafe	605
Prenos datoteka	606
Premeštanje datoteka na Web server	606
Preuzimanje datoteka s Web servera	610
Skrivanje datoteka	612
Funkcije Check In i Check Out	614
Odjavljivanje datoteka	616
Prijavljivanje datoteka	618
Sinhronizovanje datoteka lokacije	620
Komuniciranje pomoću napomena o dizajnu	623
Podešavanje napomena o dizajnu	624
Umetanje napomena o dizajnu u datoteku	625
Pregledanje napomena o dizajnu	626
Organizovanje kolona na panou Files	627
Kartica All Info funkcije Design Notes	628

Peti deo: Moć Dreamweavera CS3

Poglavlje 18: Odlomci koda i biblioteke..... 633

Odlomci koda – osnove	633
Korišćenje odlomaka koda	634
Pravljenje odlomaka koda	635
Organizovanje odlomaka koda	638
Ugrađeni odlomci koda	638
Funkcija Library – osnove	639
Pravljenje i korišćenje stavki biblioteke	641
Dodavanje stavki biblioteke na stranu	642
Menjanje stavki biblioteke	643
Preimenovanje elemenata biblioteke	644
Brisanje elemenata biblioteke	644
Odlomci koda i biblioteka – vežba	645
Izrada odlomka koda	646
Izrada stavke biblioteke	648

Poglavlje 19: Šabloni..... 651

Osnove šablona	651
Izrada šablona	654
Pretvaranje Web strane u šablon	654
Izrada šablona od početka	655
Definisanje izmenljive oblasti	656
Dodavanje osnovne izmenljive oblasti	656
Dodavanje oblasti koja se ponavlja	660
Tabele koje se ponavljaju	661
Omogućavanje izmene atributa oznake	664

Dodavanje opcionih oblasti	666
Zaključavanje opcionih oblasti	667
Ponavljanje opcionih oblasti	668
Izmenljive opcione oblasti	668
Složene opcione oblasti	669
Menjanje i uklanjanje opcionih oblasti	672
Ugnežđeni šabloni	672
Prilagođavanje ugnežđenih šablona	675
Upotreba ugnežđenih šablona	676
Izrada strana zasnovanih na šablonu	677
Rad sa oblastima koje se ponavljaju	678
Izmena svojstava izmenljivih atributa oznaka	678
Skrivanje i prikazivanje opcionih oblasti	679
Primena šablona na postojeće strane	680
Ažuriranje šablona	682
Ažuriranje ugnežđenih šablona	683
Prekidanje veze između strane i šablona	684
Izvoz lokacije zasnovane na šablonu	684
Vežba sa šablonima	686
Pravljenje šablona	686
Pravljenje strane na osnovu šablona	690
Pravljenje druge strane zasnovane na šablonu	693
Ažuriranje šablona	694

Poglavlje 20: Automatizovanje Dreamweavera..... 697

Povratak na pano History	697
Ponavljanje naćinjenih koraka	698
Izuzeci i greške	699
Kopiranje i umetanje	699
Snimate korake kao komande	700
Snimanje komandi	701
Pronadi i zameni	702
Pronalaženje i zamena – osnove	702
Osnovno pretraživanje teksta i HTML pretrage	703
Napredno pretraživanje teksta	708
Napredno pretraživanje oznaka	712
Praktićan primer: dodavanje alternativnog teksta na brzinu	714

Poglavlje 21: Prilagođavanje Dreamweavera 717

Prećice s tastature	717
Napravite svoju grupu prećica	718
Promena prećica s tastature	719
Napravite podsetnik za prećice	722
Dreamweaverova proširenja	722
Posetite lokaciju Exchange	723
Pronadite dobro proširenje	724

Ostali izvori proširenja	725
Učitajte i instalirajte proširenja	726
Extension Manager	726
Napravite sopstvena proširenja	728

Šesti deo: Izrada dinamičkih Web strana u Dreamweaveru

Poglavlje 22: Početak izrade dinamičkih Web lokacija 733

Delovi slagalice	735
Modeli servera	737
Biranje modela servera	739
Dinamičke Web lokacije: podešavanje	739
Instaliranje servera za testiranje na Windowsu	740
Instaliranje servera za testiranje na sistemu Mac OS X	744
Localhost i direktorijum Htdocs	747
Podešavanje Dreamweavera	748
Izrada dinamičke strane	752
Baze podataka: kratak uvod	753
Tabele i zapisi	754
Relacione baze podataka	755
Učitavanje baze podataka	757
Povezivanje s bazom podataka	762
Pano Databases	764

Poglavlje 23: Dodavanje dinamičkih podataka na strane 767

Pronalaženje informacija	767
Skupovi zapisa	767
Pravljenje skupova zapisa	768
Filtriranje informacija	771
Operatori poređenja za filtre	772
Dobijanje vrednosti poređenja	773
Složeni skupovi zapisa i SQL	779
Ponovna upotreba skupa zapisa	784
Menjanje skupa zapisa	785
Brisanje skupa zapisa	785
Dodavanje dinamičkih informacija	785
Pano Bindings	786
Formatiranje dinamičkih informacija	787
Brisanje dinamičkih informacija	788
Prikazivanje više zapisa	788
Izrada tabele koja se ponavlja	789
Pravljenje oblasti koja se ponavlja	791
Menjanje i uklanjanje oblasti koja se ponavlja	792
Kretanje po skupu zapisa	792
Traka Recordset Navigation	794
Indikator pozicije u skupu zapisa	796

Gledanje stvarnih podataka	797
Parametri prikaza Live Data	798
Master strane i strane s detaljima	800
Prosleđivanje informacija između strana	803
Alatka Go To Detail Page	803
Alatka Go To Related Page	805
Vežba: prikazivanje informacija iz baze podataka	806
Izrada skupa zapisa	807
Prikaz Live Data i pravljenje ponovljenih oblasti	810
Menjanje skupa zapisa i povezivanje sa stranom s detaljima	812
Pravljenje strane s detaljnim informacijama o proizvodu	815
Unošenje detaljnih informacija	818
Završno doterivanje	822
Poglavlje 24: Web strane koje koriste zapise iz baze podataka	827
Dodavanje podataka	827
Dreamweaverov čarobnjak Record Insertion Form	828
Korišćenje skripta ponašanja Insert Record	831
Ažuriranje zapisa u bazi podataka	833
Čarobnjak Update Record Form	834
Serverski skript ponašanja Update Record	837
Dinamička polja obrasca	839
Tekstualna polja obrasca s dinamičkim podacima	841
Dinamička polja za potvrdu i radio-dugmad	842
Dinamički meniji i liste	844
Brisanje zapisa	846
Brisanje zapisa za ASP i JSP	846
Brisanje zapisa za PHP, ASP.NET i ColdFusion	848
Vežba: umetanje i ažuriranje podataka	851
Dodavanje strane za umetanje proizvoda	851
Doterivanje obrasca za umetanje zapisa	857
Izrada strane za menjanje zapisa u bazi podataka	858
Izrada strane za brisanje i povezivanje s njom	866
Poglavlje 25: Napredne funkcije dinamičkih lokacija	871
Zaštita Web strana lozinkom	871
Tabela s korisnicima	872
Izrada obrasca za registraciju	873
Izrada strane za prijavljivanje	875
Skript ponašanja Log Out User	879
Zaštita pojedinačnih strana	880
Dodatni izvori podataka	881
Za PHP i ColdFusion	882
Za ASP	883
Za JSP	883
URL promenljive	884

Promenljive obrasca	884
Kolačići	885
Promenljive sesije	886
Promenljive servera	888
Napredni serverski skriptovi ponašanja	890
Straničenje skupova zapisa	890
Serverski skriptovi ponašanja Show Region	892
Vežba: provera identiteta	895
Izrada strane za prijavljivanje	895
Zaštita administrativnih strana lozinkom	899
Prikazivanje dela strane prijavljenim korisnicima	901
Poglavlje 26: XML i XSLT na strani servera.....	905
Upoznavanje s tehnologijama	906
Izrada dinamičkih strana pomoću XSLT-a i XML-a	907
Umetanje i formatiranje XML-a	910
Umetanje ponovljene oblasti	913
Umetanje uslovne oblasti	918
Korišćenje više uslovnih oblasti	920
Zamršeni trikovi sa XSLT-om	921
Sortiranje podataka u ponovljenoj oblasti	922
Upotreba XSLT parametara	922
 <i>Sedmi deo: Dodaci</i>	
Dodatak A: Dobijanje pomoći.....	929
Dodatak B: Dreamweaver CS3 – meni po meni.....	933
Spisak termina korišćenih u knjizi	953
Indeks	955